

**AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 40. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT
ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATIN VERSENYÉNEK DÖNTŐ FORDULÓJA**

A maiores kategória tétele

(2004. április 24. 12-16^h)

Még az ellenségnek tett esküt sem szabad kijátszani

Az első forduló szövegéből megismert Regulus esetének ellenpéldája a következő történet, amely a második pun háború idején, Kr. e. 215-ben, a rómaiak nagy cannae-i veresége után játszódik. Látható belőle, hogy nem minden római gondolkodott és cselekedett úgy, mint a szavatartó hadvezér, ha hasonló helyzetbe került. A többség azonban a Regulus által is képviselt erkölcsi magatartást fogadta el mértékadónak, s nem tűrte, hogy egy római férfi csalárd módon próbáljon kibújni esküvel vállalt kötelezettsége alól.

Hannibal post Cannensem pugnam Romanis copiam facere¹ voluit captivos redimendi Itaque decem nobilissimos captivorum delegit, ut ii Romam ad senatum irent, nec pignus aliud fidei accepit, quam ut iurarent se redituros esse.

Cum castris² egressi essent, unus ex iis, minime Romani ingenii homo³, velut si aliquid oblitus esset⁴, verumenimvero iuris iurandi solvendi⁵ causā in castra rediit, mox ante noctem comites adsecutus est. Postea Romae, cum senatus respondisset se non redimere captivos, Romani magnis cum fletibus legatos ad portam persecuti sunt. Ille unus⁶ domum abiit, quasi fallaci reditu in castra iure iurando se exsolvisset. Quod⁷ ubi innotuit⁸ relatumque ad senatum est, patres decreverunt⁹, ut ille comprehenderetur et ad Hannibalem deduceretur.

Magyarázatok:

¹ *copiam facere* : lehetővé tenni (akinek: dat., amit: gen.)

² *castris* : „honnan?” kérdésre felelő helyhatározó!

³ *homo Romani ingenii* : „római jellemű ember”

⁴ *oblitus esset* : az *obliscor* 3 igéből!

⁵ *iuris iurandi solvendi* : *ius iurandum solvo* 3 = esküjét teljesíti

⁶ *Ille unus* : ugyanaz, mint a fentebbi *unus ex iis*!

⁷ *quod* = *id* vagy *hoc* (relatív mondatfűzés)

⁸ *innotuit* : az *innotesco* 3 igéből!

⁹ *decreverunt* : a *decerno* 3 igéből!